

26.3. 2017, 4. neděle postní; Laetare (Veselte se s Jeruzalémem - Iz 66,10)

Jestliže pšeničné zrno nepadne do země a nezemře, zůstane samo. Zemřeli však, vydá mnohý užitek. (Jan 12,24 - Heslo pro dnešní neděli)

Píseň: 442 *Pane, dnešek je den chvály*

Modlitba: Pane Bože,

ty nás máš rád. To je základ, z toho všechno vychází. Tvoje laskavé, tvůrčí, proměňující "ano" ke světu, životu, člověku, nám. Moc to nevnímáme... Připomínáš se nám. Někdy docela obyčejně; probouzející se jaro, úsměv druhého člověka, hudba. Slovo povzbuzení, když je nám těžko nebo smutno.

Jsme v polovině doby před velikonoce. Blíží se připomínka toho nejdůležitějšího, co se stalo mezi člověkem a tebou, Bohem. Moc tomu nerozumíme. Dej nám to, prosíme, trochu pochopit, ukaž nám, jak smrt tvého Syna souvisí s námi lidmi, s tím, jací jsme. Nežili jsme tenkrát, ale nějak se na tom dění podílíme, to dávné je nějak současné. Pomoz nám do toho vstoupit. Prosíme, ať pro nás slova o smrti a vzkříšení Ježíše Krista nejsou jen frází.

Čtení: Fp 2,1-11

Píseň: Svítá 44 *Dej mi, Pane, víru*

Text: Mt 20,1-16

Kázání: Král Karel IV. podporoval v Praze a okolí vysazování vinohradů. Postaral se o dovezení velmi kvalitní odrůdy francouzského vína z Burgundska (dnešní Rulandské modré). 16. února 1358 vydal nařízení o zakládání vinic, kde se praví: Chtějíce z vlastní vůle a naší nekonečné laskavosti, jakož i s pomocí Boží, zlepšiti stav našeho království... nařizují zakládat vinice na všech horách obrácených k poledni do vzdálenosti tři míle kolem Prahy. ... Kdo založí vinici, bude po 12 let od všech daní a dávek svoboden...

Vinice je dobrá, užitečná. V Ježíšově kraji se to vědělo dávno před Karlem IV.

Ježíš k vinici přirovnává Boží království. Proč se hodí tento obraz? Vinice je užitečná a je na ní dost práce. Jsou potřeba dělníci...

Boží vinice je veliká. A ten, kdo na ní hospodaří, Hospodin, počítá s dělníky. Vychází ven, na tržiště, najímá si lidi. To je důležité sdělení dnešního podobenství: Pán Bůh s námi lidmi počítá, potřebuje nás. Chce

po nás práci. Nasazení. A slibuje za to mzdu. Co je tou smlouvenou mzdou? Co je ten jeden denár? To byla přiměřená mzda na jeden den. Podobně: v modlitbě Páně prosíme o chléb denní neboli vezdejší. Myslí se tím chléb na jeden den. Ne do zásoby, ne jen k živoření. Jeden denár.

Jak je to s dělníky, kteří přicházejí na vinici pracovat? Dělník najatý ráno může uvažovat takto: Hned ráno jsem dostal práci. Hned ráno mi bylo slíbeno, že ten den budu dělat něco smysluplného a večer dostanu zapláceno, tzn. že já a moje rodina nebudeme mít hlad. Pro dnešek jsem "za vodou". Podobně to může vidět i ten najatý o něco později: Hospodář si mě najal ještě během dopoledne. Má to smysl. Přidávám se k těm, co už pracují,... Je před námi možná namáhavý, ale smysluplný den.

Během dne přicházejí na vinohrad další a další. Práce je pořád dost.

Hospodář vychází hledat dělníky i skoro večer. Ještě stále tam nějací postávají. Nebo přišli až teď? Kde byli ráno? Dlouho spali? Pracovali na jiné vinici? Jsou neschopní, že je nikdo nechtěl? Hospodář to asi neřeší. Pojďte přiložit ruku k dílu. I vás potřebuji. Nejste neužiteční, k ničemu. Zdá se, že pro hospodáře není nikdo zbytečný, neschopný, postižený, přestárlý. I pro tebe mám práci... v každé fázi života, s jakýmikoli schopnostmi.

Přichází večer a s ním účtování, vyplácení mzdy. Nejdřív mají přijít ti, kdo začali pracovat až nakonec. Dostanou denár. Úplnou mzdu. A postupně další a další. Až přijdou na řadu ti, kdo byli na vinici už od rána. Myslí si, že dostanou víc. Když ne, začnou protestovat. Jak to?! My se tady namáháme celý den, v tom horku...! Ráno byli spokojeni, že dostanou denár, teď je bolí ta nespravedlnost. Zlému oku vadí dobro. Můj denár zhořkne, když je stejný jako mají všichni ostatní. Jsem ochotná se namáhat, něco si i odřeknout, ale chci nějakou tu pochvalu, poplácání po zádech, uznání... Potkává se tady Boží spravedlnost a naše spravedlnost. Naše ekonomika, počítání, hodnocení je jiné než pohled Pána Boha.

Co je tou mzdou na hospodářově vinici? Už jsem naznačila, že jde o něco jako vědomí smysluplnosti mé námahy, resp. života. Na biblické hodině zaznělo, že jde o věčnost, vstup do věčnosti, do věčného života. Ale co je to věčnost? Kdy bude, kdy začíná? Není náhodou ta věčnost už teď? Není ten pobyt, život, práce tady už součástí toho budoucího? Když se nechávám pokřtít, není to (jen) kvůli budoucnosti potom, až umřu. Už teď se křtem stává mým pánem (hospodářem) Bůh. Bývala někdy

tendence křest odkládat, aby mi bylo odpuštěno až před blížící se smrtí, do té doby mohu žít, jak chci (myšleno v hříchu), bez omezení, bez pravidel (řeceno s naším podobenstvím: mimo vinici i mimo tržiště, kde se nabízím k nějaké práci), až pak se nechám "svázat" křtem. To je ale nepochopení! Křest, pozvání do práce na vinici, vstup do "Boží služby" je přece privilegiem, milostí, darem. Zajištěním. Připomíná to podobenství o dvou synech (jeden byl marnotratný, druhý pracovitý, stěžuje si, že on se celý život dřel, neužil si...)

Ve středu byl zde v kostele koncert. Kromě skladeb na varhany a harfu zazněla varhanní improvizace na píseň Ó hlavo plná trýzně - hlasitá hudba naplnila celý kostel. Uvědomila jsem si ten kontrast: tichý, zmučený, pak ukřižovaný Ježíš, jeho utrpení, ponížení, odevzdání (o tom je ta píseň), a přitom hlasitá krásná hudba, která plní kostel. Smrt křičící hlasitě na nás živé. V epištole Filipským čteme hymnus o Kristu. Ježíš byl roven Bohu, ale nelpěl na své rovnosti, vzal na sebe způsob služebníka, ponížil se, v poslušnosti podstoupil i smrt... On, který byl tím nejvyšším, prvním, se dobrovolně stal posledním. Velkolepě to na koncertě vyjádřila hudba. Nutila člověka ke konfrontaci s ponížením toho Nejvyššího.

Před pár dny jsem se během jednoho odpoledne setkala s několika lidmi, kteří by patřili (každý z jiného důvodu) do skupiny těch posledních, neúspěšných nebo nevykonných (třeba ne celý život, ale v poslední době). Se třemi z nich jsem se setkala plánovaně, další dva mi náhodou vstoupili do cesty. Spojilo se mi to s dnešním podobenstvím. Tyto lidi si pán vinice chce volat mezi prvními. Oni jsou pro něj ti důležití, potřební. Už sám jejich život byl nebo je dřinou. Nesou tíhu dne, vedro, postižení, ztrátu, nemoc, nemohoucnost, stáří... To je jasné, že na konci podobenství říká pán vinice, aby si tito šli pro odměnu nejdřív. Aby je ti ostatní viděli. Stáli ve špalíru, kterým ti poslední možná ještě nikdy neprocházeli. Oni většinou měli v životě dost času čekat, dávat přednost, upozadovat se, teď kvůli nim čekají jiní.

V Matoušově evangeliu o kapitolu dál (21,31) Ježíš odpoví zbožným velekněžím a zákoníkům nehoráznou větou, že "celníci a nevěstky je předcházejí do Božího království". Celníci a nevěstky nejsou chudáci, kteří by za svou špatnou pověst nemohli. Takovými se nechat předběhnout je ještě pohoršlivější, než když nás pomyslně předběhnou třeba nemocní, staří, postižení. Že by šli dopředu gauneři? Kdo jezdíte autem a občas se dostanete do zácpy, tak to asi znáte, jak v člověku stoupá

zlost, když "ten v tom drahém autě" předjíždí celou frontu a chce se nacpat zrovna před vás... Co si o sobě myslí?! Ti celníci, nevěstky, zločinci, zbohatlíci.... to jsou možná ti, kdo nečekali slušně celý den na tržišti, kdy už je někdo najme na poctivou práci. Kdovíkte byli... Tihle, že by mě měli předejít? Dostat stejně? Já jsem nesla tíhu dne a vedro...

Dnes máme zde ve sboru výroční sborové shromáždění, tyto bohoslužby jsou už jeho začátkem. Budeme se při něm ohlížet zpátky na to, co bylo, co jsme dělali, jak jsme hospodařili, ale budeme se dívat také do budoucna. Sbor je trochu jako vinice. Neříkám, že sbor je Božím královstvím, ale věřím, že to, že tady jsme, scházíme se, něco společně děláme, žijeme, plánujeme, že křtíme, čteme Bibli, scházíme se při VP, víme o sobě... není náš lidský výmysl, ale je to život a práce na vinici Páně. Někdo už jste tady dávno, někdo moc dlouho ne, někdo sem přijdeme občas spíš na návštěvu... Někdo sem nepřijde, protože je nemocný, nedošel by nebo by nevydržel sedět v lavici, ale na sbor myslí v modlitbě. Někdo nepřijde, protože musí o někoho doma pečovat. Někdo nepřijde, protože ho (zatím) nikdo nepozval. Na to, co je nám mzdou, co si odsud odnášíte, si odpovězte sami.

Uznávám, že pohled na sbor jako vinici Boží je zužující pohled. Nebo troufalý. Samozřejmě není sbor tou jedinou vinicí (ani církev...), spíš je součástí nějakého celku, který spravuje Hospodin a zve nás k práci. Potřebuje nás.

Pane Bože, skoro se nám podlamují kolena, když si připustíme, že ty nás potřebuješ. Že s námi počítáš. S každým z nás i s námi dohromady. Neztrácej trpělivost, prosíme, amen.

Píseň: EZ 320 *Ó hlavo plná trýzně*

Ohlášky, sbírka

Píseň: Svítá 364 *Vám dávám nový příkaz svůj*

Přímluvná modlitba, Otče náš

Poslání: Boží slovo projevuje svou sílu ve vás, kteří věříte. (1 Tes 2,13)

Požehnání:

Bůh naděje necht' vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře, aby se rozhojnila vaše naděje mocí Ducha svatého. (Řím 15,13)

Píseň: 643 *Když soumrak zháší*